

Sampolan yksityistien ottaminen kunnan kunnossapitovastuulle, elinympäristövaliokunnan ohjaus

Elinympäristövaliokunta 13.06.2023 § 25
69/08.00.00/2022

Valmistelija	Tekninen johtaja Harri Hoffren, p. 0404854037, harri.hoffren@iitti.fi
Asian selostus	Sampolan yksityistien tiekunnan edustaja on 14.12.2022 toimittanut tiekunnan kokouksen päätökseen 29.10.2020 perustuen hakemuksen kunnan suostumuksesta liikennemerkkien asettamiseen. Liikennemerkki-asiassa on tehty 26.1.2023 § 2 päätös, jolla on annettu kunnan suostumus tekstillisen merkin "Yksityistie" asettamiseen yksityistien molempiin päihin. Samassa yhteydessä ko. tiekunnan osakas on esittänyt, että kunta ottaisi yksityistien kunnossapidon kokonaan hoitoonsa. Tiekunnan osakasta on pyydetty asian käsittelemiseksi toimittamaan tiekunnan päätös asiassa. Tie kunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 21.3.2023. Tiekunnan päätökseen pohjautuen kuntaan on toimitettu 2.5.2023 päivätty hakemus, jossa pyydetään, että litin kunta ottaa Sampolan yksityistien hoitaakseen kunnan vastuulla ja varoilla. Hakemusta perustellaan mm. sillä, että - Sampolantien käyttö vastaa yleisen tien käyttöä- tie on osittain katualuetta- tieosakkaiden käyttö on arviolta alle 10 % koko liikennemäärästä; läpikulkuliikenne on merkittävää- tietä käyttävät raskaat ajoneuvot mm. puutavarayritykset ja tielle ohjautuu myös korkeat kuljetukset, jotka eivät sovi rautatien alikulkuun- koulukuljetukset ovat lisääntyneet merkittävästi, mutta samaan aikaan osakkaiden tarve koulukuljetuksiin on selvästi vähentynyt- tien kunnossapidossa joudutaan huomioimaan muun liikenteen suuri määrä, mikä ei kuulu yksityistien osakkaiden kunnossapitovastuuseen- muun kuin tieosakkaiden lisääntyneestä tienkäytöstä johtuen tien kunto on heikentynyt ja siitä johtuvat kunnossapitokustannukset ovat vuosi vuodelta lisänneet tieosakkaiden kustannuksia merkittävästi- kunta avustaa nykyisin tien kunnossapitoa, mutta se ei ole kuitenkaan yleisen liikenteen käyttömaksu. Hakemuksessa todetaan, että Sampolantien koko pituus on noin 2.000 metriä, josta yksityistietä on noin 1.200 metriä. Tieosakkaita on 38 kpl. Yksityistien kunnossapitokustannukset ovat viime vuosina vaihdelleet välillä 1.800 – 2.800 euroa/vuosi ja hallintokulut vastaavasti välillä 500 – 900 euroa/vuosi. Hakemuksen liitteenä olevassa tiekunnan kokouksen pöytäkirjassa todetaan, että liikennemerkkien ("Yksityistie") hankkiminen päätettiin siirtää siihen asti kunnes litin kunnalta tulee päätös kunnossapitovastuu-asiassa. Hakemus kokonaisuudessaan jaetaan asialistan oheismateriaalina. Vuonna 2022 kunta antoi Sampolan yksityistielle 497 euroa kunnossapitoavustusta.

Kuten alussa on todettu, hakemus liikennemerkin asettamiseksi on jo käsitelty. Mutta tietoa merkin asentamisesta ja sen vaikutuksesta liikenteeseen ei ole, koska merkkejä ei ole vielä asennettu.

Todetaan, että liikenneväylien hoitamisen vastuu jakautuu Suomessa selkeästi valtion ylläpitämiin maanteihin, kunnan hoitamiin katuihin ja tiekunnan (tieosakkaiden) ylläpitämiin yksityisteihin.

Kunta vastaa siis asemakaava-alueella haltuunsa ottamista kaavakaduista, niiden ylläpidosta ja kunnossapidosta. Kadut rakennetaan hyväksytyyn katusuunnitelman mukaan ja tehdään kadunpitopäätös. Kyseessä oleva Sampolantien osuus ei ole asemakaava-alueella, eikä näköpiirissä ole lähiaikoina saattaa tätä aluetta asemakaavoituksen piiriin.

Varsinaista estettä yksityistien kunnossapidon järjestämistä kunnan varoilla ei laissa ole. Mutta se ei ole lainkaan yleistä, eikä järjestelmän mukaan tasapuolista. Iitin kunta ei ole ottanut muitakaan yksityisteitä hoitaakseen. Yksitystieavustuksia kunta toki jakaa määritelmiensä sääntöjen mukaisesti.

Tiekunnalla olisi yksityistielain mukaan mahdollisuus sopia korvauksesta tiekuntaan kuulumattomien kanssa esim. säännöllisestä käytöstä. Kunnalla ei liene tarvetta avustuspäätöksessä kieltää käyttömaksun perimistä, jos käyttö on säännöllistä ja tieosakkaiden tienkäyttöön verrattavaa tai sitä raskaampaa. Tämä voisi olla ensisijainen keino helpottaa tiekunnan tilannetta. Lisäksi olisi syytä seurata, vaikuttavatko yksityistie-kilvet liikennemääriin.

Valiokunnan ohjaus

Elinympäristövaliokunta ohjasi, että Sampolantietä ei oteta kunnan hoitoon, mutta kunnan paikkatietoinsinööri ja yhdyskuntainsinööri auttaisivat tiekuntaa tienpidollisissa asioissa siten, että yhdessä tiekunnan edustajien kanssa kartoitetaan eri vaihtoehtoja tien korjausten ja avustusten osalta.